

(Politické) výpovědi německého divadla (No. 6)

V neděli dospěl festival do své poloviny a v Divadle na Vinohradech nabídl velkoformátovou inscenaci hry Heinerja Müllera *Pověření* s podtitulem *Vzpomínky na revoluci* v podání Schauspiel Hannover. Vznikla ve spolupráci s Ruhrfestspielen Recklinghausen, premiéru měla 11. září 2015 a v letošním roce hostovala na rakouském festivalu Wiener Festwochen. Německá kritika označila inscenaci za nejautentičtějšího Müllera všech dob.

Tři velvyslanci francouzské revoluce – sedlák Galloudec jako rudý krotitel, černoch Sasportas s modrou tváří a bývalý otrokář Debuissou v bílém pierotském kostýmu FOTO Katrin Ribbe

Režiséři Tom Kühnel a Jürgen Kuttner reflektují Müllerovu výzvu ke komické interpretaci jeho dramatu a pod heslem Liberté, Égalité, Fraternité glosují význam revolucí a téma porevoluční společnosti v moderních dějinách formou cirkusové atrakce v barvách trikolory. Tři velvyslanci francouzské revoluce – sedlák Galloudec jako rudý krotitel, černoch Sasportas s modrou tváří a bývalý otrokář Debuissou v bílém pierotském kostýmu – mají exportovat na kolonizovanou Jamajku revoluční ideály za účelem vyvolání převratu. Ve Francii ale mezitím převezme moc Napoleon a trojice neví, jak se svým „pověřením“ naložit.

Setrvačnost dění likviduje ideologii a její pěšáky, nebo je vrací k jejich maloměšťácké existenci. A otroci jako metafora všech utlačovaných, kteří nejsou ochotni a schopni převzít odpovědnost za vlastní život, se utíkají pod jistoty biče otrokářů. *Tady a teď žijeme v postrevoluční době neo-biedermeieru, který neuznává minulost a ví, že nemá budoucnost*, řekl režisér Jürgen Kuttner. Jeho slova zrcadlí první scéna: ruský námořník jako z křižníku Potěmkin, který se uvede efektním tancem s rudou vlajkou, chce doručit dopis zapomenutého pověřence, ale naráží na ignoranci postav v bizarních vycpaných kostýmech čajového porcelánu.

Ein Kessel Bunes v rytmu vytížené gilotiny... FOTO Katrin Ribbe

Pomocí kostýmů a odkazů k varietní kultuře vznikají metafory vzorců chování. Velká klec na scéně, roztleskávači v maskách pudlů, koloniální idylka s houpačkou, kouzelnická gesta s vlajkami, zdůraznění faktu, že krvavá revoluce je kolonialistka rodu ženského stejně jako Anděl zoufalství. Takový Ein Kessel Bunes v rytmu vytížené gilotiny.

„Atraktivní“ vizuál tradiční televizní socialistické zábavy by však sám o sobě nestačil. Ostrý hrot společensko-politické satiry, který vám posléze vrazí hlouběji do mozku monology herečky Corinny Harfouch, stojí na kombinaci obrazu s hlasem autora. Ačkoliv dění na jevišti živě doprovází kapela Die Tentakel von Delphi patřičně manéžovým repertoárem, virbly a dalšími akcentacemi, ansámbl mluví na playback. Tvůrci použili záznam prvního čtení z divadelní zkoušky z roku 1980 v autentickém podání a neosobním přednesu Heinerja Müllera a dovolili si i pár mixážních vtipů. Herci včetně postavy autora s přehnanou nonverbální gestikou otevírají ústa na reprodukováný text. Trefný efekt loutkového divadla vrcholí DJ mixem Müllerova mefistofelského *Ha, ha!*, ale režijní asociace na základě loutkových mechanismů pokračuje.

Live video přenáší ze zákulisního černého divadla na oponu groteskní metafory boje Dantona z Robespierrem v Maratově vaně nebo v ringu. Později i pohled do fiktivního konspiračního bytu, odkud na nás jako z nevědomí nadále působí revolucionáři minulého století s Leninem v čele. Che Guevara sedící na WC vypadá sympaticky jako Frank Zappa na známé fotografii, Mao Ce-tung v téže pozici vzbuzuje odpor a těžko říct, co je v případě totalitního vůdce pro budoucnost horší. Videoprojekce zákulisních hereckých akcí stupňuje důraz na proporcionální rozdíly a prostupování iluze a reality, které odstartovala Corinna Harfouch kafevsky laděným monologem Müllerova Muže ve výtahu.

Inscenace *Pověření* je nejen „nejautentičtější Müllerem“, ale i provokativním postmoderním divadlem, které diváka vrhne do teatrálně nekorektní politické manéže, aby mu odhalilo psychologii historické spirály. A v té se naše současná

společnost točí stejně, jako opakovaná sekvence Müllerova hlasu: *Revoluce je maska smrti. Smrt je maska revoluce.*

///

Předchozí díly festivalových zpravodajství:

(Politické) výpovědi německého divadla (No. 1)

(Politické) výpovědi německého divadla (No. 2)

(Politické) výpovědi německého divadla (No. 3)

(Politické) výpovědi německého divadla (No. 4)

(Politické) výpovědi německého divadla (No. 5)

///

O inscenaci též zde: *Čelákovické glosy (No. 2)*

Komentáře k článku: (Politické) výpovědi německého divadla (No. 6)

Přidat komentář

(Nezapomeňte vyplnit položky označené hvězdičkou.)
